GDK: 972.9

Zelena internacionala

Gozdarji, sicer zelo različni ljudje iz različnih dežel in kulturnih okolij, so med seboj tesneje povezani kot ljudje ostalih strok. Verjetno k temu pripomore marsikaj: skupno raziskovalno delo, gozdarske strokovne ekskurzije in delavnice ... V največji meri pa gotovo – ljubezen do narave. Mnogim je skupno tudi zavračanje modela neomejenega kopičenja materialnih dobrin zahodnega sveta in iskanje novih oblik preživetja; in gozd je odličen substrat, kjer se tkejo vezi med ljudmi takšne vrste. Te vezi so trajne in se ohranjajo tudi v slabih časih. Pa naj bodo to naravne ujme kot žledolom na Brkinih, orkan »Vivian« v srednji Evropi leta 1990 ali pa antropogene katastrofe, kot je morija na Balkanu. Ravno v tej zadnji, kjer so odpovedali vsi uradni birokratski evropski mehanizmi, se je spontano nastala vez med gozdarji ohranila.

Ena izmed zgodb seže v nemško deželo Baden-Würtenberg, zato zasluži našo pozornost. Tu so se že v februarju 1993 gozdni upravi Pfalzgrafenweiler in Altenstieg ter profesorji in študentje gozdarske strokovne visoke šole v Rottenburgu združili v iniciativi neposredne pomoči prizadetim gozdarjem in njihovim družinam v Sarajevu – »Forstleute helfen Forstleuten in Bosnien – Herzegovina« (Gozdarji pomagajo gozdarjem v BiH). Iniciativa je kmalu prerasla deželne okvire in zajela tudi gozdarje širom Nemčije ter tudi Švice. Do avgusta 1994 so zbrali že 190.000 DEM sredstev in materialno pomoč v zdravilih, živilih, obleki ... S temi sredstvi so sodelovali v osmih humanitarnih transportih v BiH. 39 ton živil v paketih po 15 kg so namenili več kot 700 družinam v Sarajevu. Z zdravili, oblačili in živili so oskrbeli mestno bolnišnico. Zbrali so tudi precej strokovne literature in jo namenili oživitvi delovanja sarajevske Fakultete za gozdarstvo. Zaradi zaostrovanja razmer, ki jih še najbolj občuti civilno prebivalstvo, se akcija nadaljuje.

O pomenu te humanitarne geste, kjer je moralna pomoč presegla materialno, čeprav ravno tako nujno potrebno, se lahko prepričamo iz besed profesorja dr. Fazlije Alikalfića, ki je v zahvalnem pismu zapisal: »... vaša pozornost me je znova prepričala, da obstaja med vsemi gozdarji Evrope in sveta neuradna in nezapisana »ZELENA INTERNACIONALA« ... to je nekaj specifičnega in edinstvenega ...«

mag. Jurij Diaci

STROKOVNA SREČANJA

GDK: 232.1 + 175 Fagus sylvatica

5. mednarodno delovno zasedanje IUFRO projektne skupine P1.10-00 Žlahtnjenje in gojenje bukve

Mogenstrup (Danska), 19.–24. september 1994

Peto mednarodno zasedanje »bukove« IUFRO projektne skupine na Danskem, na ozemlju, kjer bukev raste na svoji SZ arealni meji, je bilo izredno zanimivo in delovno. Delovni program je bil obširen, pester, vsebinsko bogat, znanstveno in strokovno na zavidljivi višini. Še zlasti dragocena so bila poročila o **novih znanstvenih spoznanjih**

o bukvi, ki so jih predstavili priznani poznavalci te drevesne vrste.

Glavne teme predavanj, razprav in posterske postavitve so bile:

– proučevanje bukovih provenienc v evropskem prostoru,

– pomlajevanje bukve,

– genetska variabilnost in ohranitev genetskega potenciala bukve,

– gojitvene posebnosti bukve.

Za postersko postavitev je bilo prijavljenih 16 prispevkov. Največ jih je bilo namenjenih proučevanju pomlajevanja bukve.

Predavanja, ki so bila podana na zasedanju, in izvlečki posterskih prispevkov, bodo objavljeni v posebni publikaciji.

Dve enodnevni ekskurziji sta uspešno dopolnili problemske razprave o bukvi:

– na ekskurziji v južne obalne predele Danske smo se seznanili predvsem s proučevanjem in preskušanjem številnih domačih in tujih bukovih provenienc,

– na ekskurziji, ki nas je peljala v osrčje gozdov Sealanda, pa so nas kolegi iz Danske presenetili tudi z drugačnimi raziskavami bukovih gozdov:

· v bukovem sestoju, ki je bil osnovan leta 1919 s setvijo in delno s sadnjo, proučujejo vplive redčenj različne intenzitete na razvoj lesne mase, prirastek, kakovost, odzivnost gozdnih tal itd;

· kolegi so nam predstavili dva kakovostna starejša semenska sestoja bukve; iz semenskega sestoja velikosti 5 ha, za katerega domnevajo, da je domačega – danskega – porekla in se je razvil iz naravne obnove pred 100 leti, so leta 1992 pridelali prek 6000 kg bukovega semenja; le 2000 kg bukovega semenja pa so pridobili iz semenskega sestoja enake velikosti in podobne kvalitete, za katerega domnevajo na podlagi obstoječe dokumentacije, da je karpatskega izvora;

· seveda smo se ustavili tudi na gozdnih objektih, na katerih proučujejo procese naravnega in umetnega pomlajevanja bukve. Primerjalna proučevanja so zastavljena v različnih predelih Danske.

V delovni program simpozija smo uvrstili tudi sestanek članov IUFRO projektne skupine P1.10-00. Iz tega sestanka so najbolj zanimive naslednje informacije:

1. Vsi navzoči člani IUFRO skupine smo bili mnenja, da se »naša« interdivizijska projektna skupina P1.10-00 Žlahtnjenje in gojenje bukve (Div 1. in Div. 2) ne sme razdeliti na dve delovni skupini, kot priporoča vodstvo IUFRO.

Menimo, da se težišči: žlahtnjenje (genetsko izboljšanje bukve) in gojenje bukve tako tesno prepletata med seboj, sta med seboj posledično močno povezani in kot celota vplivata na znanost in gozdarsko prakso, da bi bila razdružitev mnogo bolj škodljiva kot koristna.

2. Na zasedanju smo povedali o pripravah na naslednje delovno zasedanje o bukvi, ki bo že naslednje leto – 1995/X. – v Ukrajini. Intenzivne priprave tečejo že dobro leto.

3. Ocenili smo tudi dosedanje delo projektne skupine. Ocenjujemo, da je projektna skupina P1.10-00 med najbolj delovnimi, saj smo v osmih letih njenega obstoja uspešno izvedli že pet odmevnih mednarodnih delovnih simpozijev.

1. Grosshansdorf – Nemčija, 1984
2. Ljubljana – Slovenija, 1986
3. Zvolen – Slovaška, 1990
4. Pamplona – Španija, 1992
5. Mogenstrup – Danska, 1994

Zasedanja na Danskem se je udeležilo 50 strokovnjakov iz 13 evropskih držav.

dr. Sonja Horvat-Marolt
Predsednica P1.10-00